

Planificació del Verd Urbà i Espècies Invasores

Experiències de prevenció, bones pràctiques i
educació ambiental

Iñigo Rebollo San Miguel
Servei d'Equipaments i Espai Públic

**Diputació
Barcelona**

INTRODUCCIÓ

- Entorn urbà: espai públic, equipaments i serveis urbans
- Qualitat de vida i Salut de les persones: + de 2/3 població viu en entorns urbans

Estudi de riscos per la infància: “Els nens de països desenvolupats d’avui poden ser la primera generació amb el risc de tenir una esperança de vida més curta que els seus pares”

- Planificació del Verd Urbà

IMPORTÀNCIA DEL VERD URBÀ

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

Inactivitat física *Problemes socials
Depressió i Estrès* *Augment temperatura
Illa de calor* *Contaminació
ambiental* *Soroll, radiació* *Malalties no
contagioses*

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

*Foment activitat física
i mobilitat activa* *Foment relacions socials
Relaxació i millora estat
ànim* *Reducció illa de calor,
temperatura i consum
energètic* *Absorció
contaminants* *Reducció Soroll
i radiació* *Millora estat salut.
Recuperacions més
ràpides*

CONCEPTE VERD URBÀ

Espais lliures i zones verdes segons planejament urbanístic i d'altres

MUC SINTÈTIC	
—	Limit municipal
CLASSIFICACIÓ DEL SÒL	
—	Limit sòl urbà consolidat SUC
—	Limit sòl urbà no consolidat SNU
—	Limit sòl urbanitzable delimitat SUD
—	Limit sòl urbanitzable no delimitat SND
SUC	Sòl urbà consolidat
SNU	Sòl urbà no consolidat
SUD	Sòl urbanitzable delimitat
SND	Sòl urbanitzable no delimitat
SNU	Sòl no urbanitzable
SECTORS DE PLANEJAMENT	
—	Limit de sector de desenvolupament
—	Limit de sector transversal
QUALIFICACIONS	
VIARIES	
[SX]	Vial
SX0, SX1	Eixos estructurants
SX2, SX3	
SP	Ferrovial
SA	Aeroportuari
SP	Portuari
SS	Protecció
SH	Hidrogràfic
SC	Costaner
SV	Espais lliures, zones verdes
SD	Habitatge d'oci social públic
SE	Equipaments
ST	Serveis tècnics i ambientals

CONCEPTE VERD URBÀ

..... d'altres

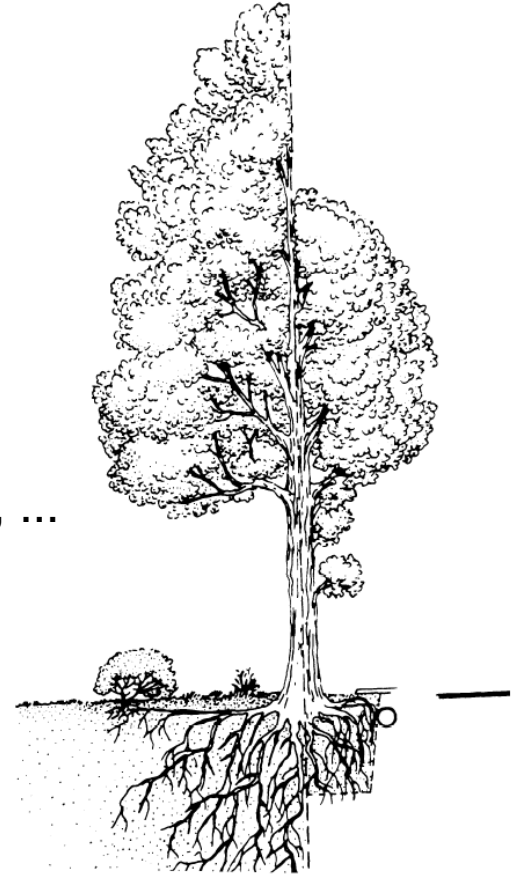
CONCEPTE VERD URBÀ

El verd urbà està compost per un mosaic d'ecosistemes:

- Principalment → Entorns urbanitzats: carrers, places, equipaments, ...
- Però també → Rodalies : rieres, conreus, marges, boscos, ...

LIMITACIONS DEL VERD AL MEDI URBÀ

- Qualitat de l'aire: Oxigen, Contaminants, Pols, etc.
- Temperatura
- Radiació
- Vent concentrat
- Sols: compactació, Impermeabilització, Manca d'estructura, de processos formació, fauna, micorrizes, etc.
- Accions antròpiques: dany mecànic, químic, gossos, etc.

PER QUÈ CAL UN PLA DIRECTOR DEL VERD URBÀ (PDVU)?

El Verd Urbà, com qualsevol altra infraestructura necessita planificació.

Desconeixement del que s'ha de mantenir

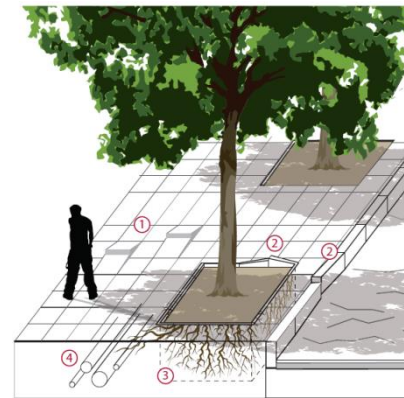
No hi ha estàndards

Control de la despesa

Molts Actors implicats

- Dins Ajuntament (Brigades, medi ambient, urbanisme, etc.)
- Fora Ajuntament (Companyies serveis, ACA, Costes, etc.)

Segons OMS i d'altres:
Distribució desigual Espais mal mantinguts

- ① Aixecament de paviments
- ② Aixecament de bordons
- ③ Desenvolupament radicular restringit
- ④ Afectació de serveis subterranis

Insatisfacció
Conflictes i queixes

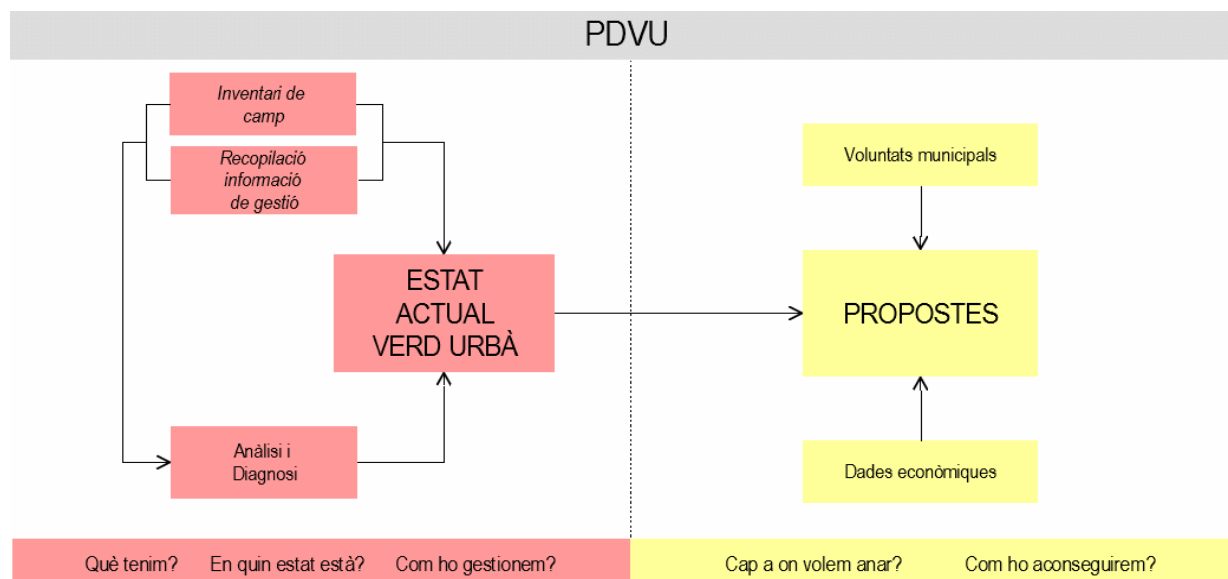
- ① Façana i balcó
- ② Gàlib de vianants
- ③ Gàlib de vehicles
- ④ Línies elèctriques
- ⑤ Mobiliari urbà
- ⑥ Límit parcel·lari

QUÈ ÉS EL PLA DIRECTOR DEL VERD URBÀ?

El PDVU és una eina de planificació del verd urbà que treballa a dos nivells:

- Planificació urbana: usos i qualitat dels espais o adequació d'aquests al conjunt del municipi.
- Planificació de la gestió: amb una part econòmica

El PDVU busca la millora i optimització del verd urbà en un municipi

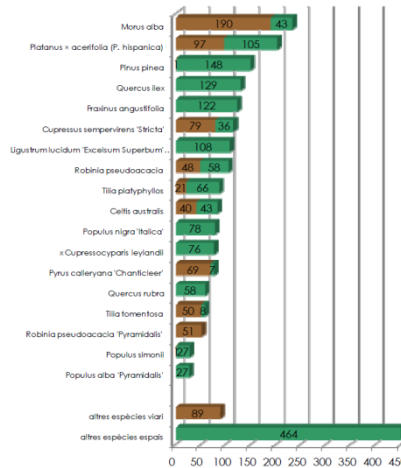
PDVU. ESTAT ACTUAL

Anàlisi i diagnosi

Inventari de camp.

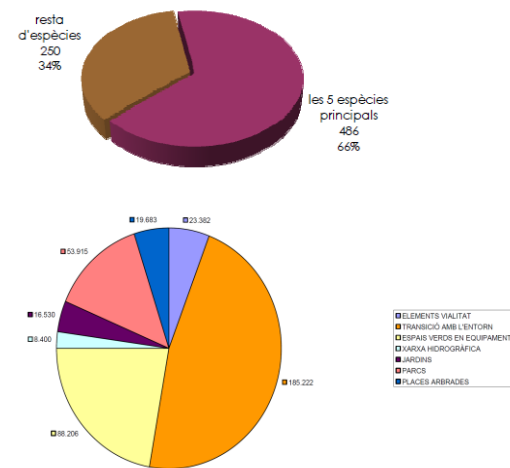

Distribució de les principals espècies d'arbres.
Total: 2.339 arbres

Arbrat viari: 736 (21 espècies) Arbres d'espais: 1.603 (64 espècies)

Distribució de les 5 espècies principals a l'arbrat viari

Indicador 1. Superfície per habitant

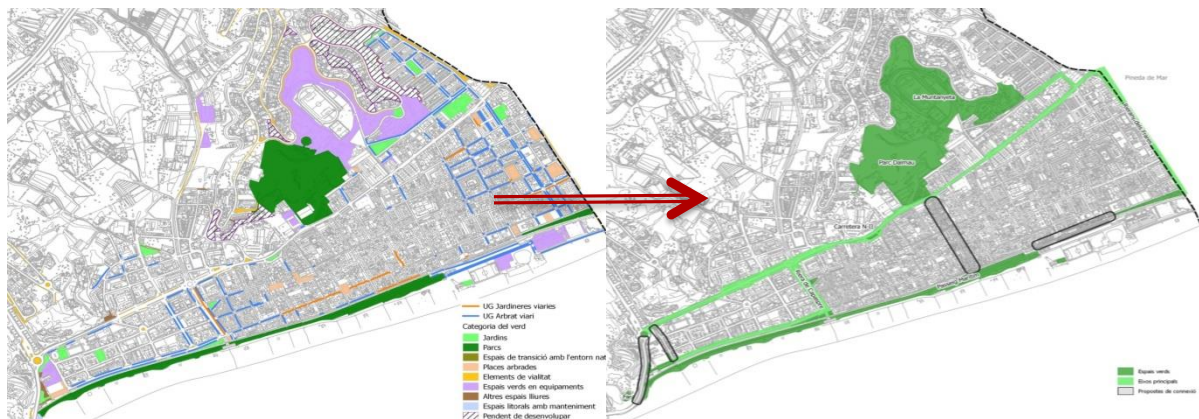
Indicador 1. Superfície per habitant		superfície d'espais verds urbans disponible per habitant	
Estocolm	86 m ²	11,3 m ²	Mitjana CCVVU 2013 Diba
Gasteiz	39,2 m ²	8,2 m ²	Mataró
Roses	24,3 m ²	6,6 m ²	Barcelona
La Garriga	16,9 m²	5,4 m ²	València
Malgrat de Mar	11,9 m ²	3,6 m ²	Palma de Mallorca

Interpretació
dades per
extreure
conclusions

PDVU. PROPOSTES

Proximitat i distribució

Línies d'actuació i estudi costos

Objectius	Estratègies	Propostes
Disminució despesa de manteniment del verd urbà	<ul style="list-style-type: none"> Reducció de superfície del verd urbà Inversió en modernització del sistema de reg Definició de diferents nivells de manteniment en funció de l'ús Campanyes informatives veïnals Canvi a una gestió mixta (brigada + externalització parcial de feines) 	<ul style="list-style-type: none"> Reduir la tipologia de plantes i espècies a cada espai Substituir gespes per prats seminaturalats Automatització del sistema de reg Inventari del verd urbà +Introducció a un SIG o sistema de gestió Crear un compte de twitter del verd urbà Externalitzar la poda de l'arbrat

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Total
1 Eliminació posicions d'arbrat			4.770 €	4.770 €	4.770 €	4.770 €	4.770 €	23.850 €
2 Renovació d'espècies			21.372 €	21.372 €	21.372 €	21.372 €	21.372 €	106.860 €
3 Formació en poda brigada		8.000 €		3.000 €		3.000 €		
4 Externalització temporal i parcial de la poda		15.000 €	15.000 €					
5 Dedicació de poda (brigada)	72.315 €	55.000 €	45.000 €	35.000 €	30.000 €	25.000 €	20.000 €	
DESPESA + INVERSIÓ EN ARBRAT:	72.315 €	78.000 €	86.142 €	64.142 €	56.142 €	54.142 €	46.142 €	

TRACTAMENT ESPAIS FLUVIALS

- Trams d'espais fluvials associats a trames urbanes
- Intentem incorporar-los i que esdevinguin espais singulars o identitaris del paisatge urbà
- Planificar les accions amb sentit
 - Planificació global del municipi i entorn
 - Intentem connectar el verd urbà
 - Dividir per categories
 - Donar criteris d'actuació
 - Tracte diferenciat, més naturalització
 - Zones de riera i zones de contacte

PUBLICACIONS, DIFUSIÓ I EINES DE SUPORT

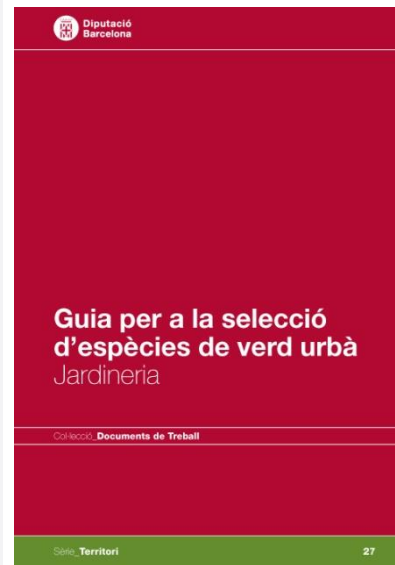
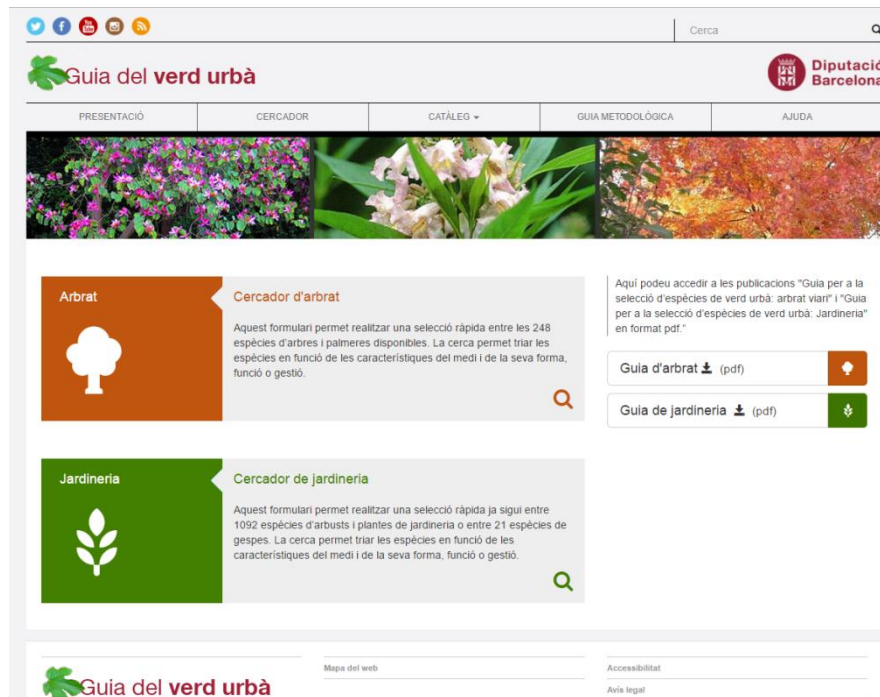
Cal incidir en el coneixement amb publicacions, eines de difusió i material tècnic com a eines de suport

Guia online: <https://www.diba.cat/web/entorn-urba-i-salut/guia-online/>

Cercador online: <http://verd-urba.diba.cat/>

Guies de selecció d'espècies

<http://www.diba.cat/web/seep> (Publicacions)

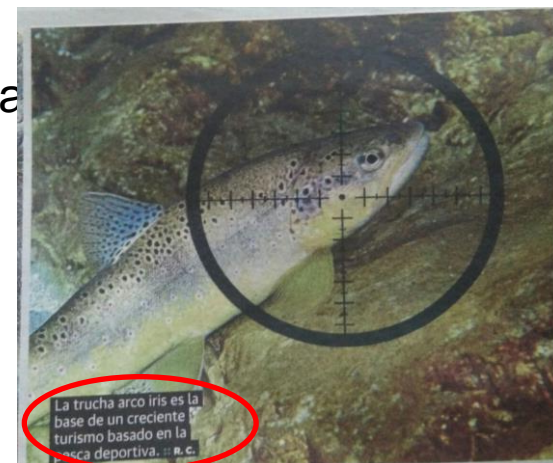
Cursos formació a través del Banc d'Acció Formatives (BAF) de la DIBA

... i en breu la Guia de redacció de Plans Directors del Verd Urbà

ALGUNES REFLEXIONS ...

- Cal aprofundir en les propostes per zones de contacte medi urbà-natural
- Què puc plantar?
- Autòcton / Exòtic / Invasor
- Planificació global: considerar recursos disponibles, implicar tots actors, diferents tipus de verd segons zones, connectivitat, naturalitzar, etc
- Col·laboració entre administracions
- Educació, difusió, formació per Ajuntaments i ciutadans

Moltes gràcies!!

Íñigo Rebollo San Miguel
Servei d'Equipaments i Espai Públic
rebollosi@diba.cat
Diputació de Barcelona
www.diba.cat/seep

**Diputació
Barcelona**